

Gospodarka - produkcja warzyw i kwiatów

Występujące na terenie gminy bardzo żyzne gleby i specyficzny mikroklimat - sprzyja to produkcji warzyw: kalafiora, kapusty białej, kapusty czerwonej, kapusty pekińskiej, papryki, ogórków, sałaty, wszelkich nowalijek, rozsąd warzyw i kwiatów, kwiatów balkonowych i rabatowych.

W okresie jesiennym na szeroką skalę prowadzona jest produkcja chryzantem doniczkowych drobnokwiatowych, wielokwiatowych i na kwiat cięty. Jest to największe zagłębie kalafiorowe zaopatrujące rynek lokalny, krajowy i zagraniczny m.in. czeski i słowacki. Z rynkami zagranicznymi producenci warzyw związani są poprzez nasiona wykorzystywane w produkcji. Ponad 80% upraw warzyw na terenie opiera się na nasionach holenderskich firm. Przedstawicielstwa tych firm znajdują się na terenie gminy, co bardzo ułatwia rolnikom zaopatrywanie się w nasiona.

Mając do dyspozycji urodzajne gleby i odpowiednie środki produkcji można uprawiać warzywa o najwyższej jakości, zwłaszcza gdy towarzyszy temu doświadczenie zbierane na przestrzeni dziesięcioleci przez kolejne pokolenia hodowców. Tradycja związana z warzywnictwem sięga w tym terenie jeszcze okresu przedwojennego. Najstarsi mieszkańcy wspominają, że już w latach 30-tych ich rodziny zajmowały się tego typu produkcją, a z Igołomi często odjeżdżały na krakowski targ wozy wypełnione warzywami.

Dzięki temu produkcja warzyw na terenie gminy jest stoi obecnie na bardzo wysokim poziomie. Rolnicy starają się modernizować własne gospodarstwa, aby polepszyć warunki produkcji a szczególnie przechowywania i transportu warzyw. W ostatnich latach wiele gospodarstw zainwestowało środki w chłodnie z regulowaną atmosferą i temperaturą, aby w okresach nadpodaży warzyw można było ich dystrybucję przełożyć w czasie. Chłodnie te są jednak głównie wykorzystywane do przechowywania warzyw (kapusty pekińskiej, kapusty białej, kalafiorów, porów) w okresie jesiennym i zimowym aby zaopatrywać rynek w możliwie najdłuższym okresie czasu, nawet do wiosny. Ostatnie główki kapusty pekińskiej z chłodni sprzedawane są w miesiącach marzec, kwiecień następnego roku.

Producenci próbują nowin technologicznych, chętnie testują nowe odmiany, środki ochrony roślin - te, które sprawdzą się wprowadzane są do praktyki.

Producenci kalafiorów naszego rejonu wiedzą, że dobrze można zarobić jeszcze tylko na odmianach wczesnych. Przyspieszenie plonowania jest dla producenta najważniejsze - od terminu zbioru zależy łatwość zbytu, cena i opłacalność produkcji. Powodzenie uprawy w okresie wczesnowiosennym jest uzależnione od wyboru odpowiedniej gleby, stanowiska, odmiany oraz terminu siewu nasion i sadzenia rozsady, prawidłowego nawożenia, umiejętnego wykorzystania okryć do poprawienia mikroklimatu gleby i otoczenia wokół roślin. Późniejsze odmiany nie są już tak dochodowe ze względu na nasycenie rynku z innych rejonów. Nic więc dziwnego, że produkcja wczesnych warzyw jest nieustannie doskonała. Zastosowanie tu głównie nowych technologii produkcji rozsady i wczesnych heterozyjnych odmian sprawiło, że pierwsze kalafior i kapusta są dzisiaj są o około 2 tygodnie wcześniej niż kilka lat temu, a ich jakość odpowiada ciągle wzrastającym wymogom rynku.

Wczesne uprawy warzyw zajmują powierzchnię około 700 ha, w tym 1/3 stanowią najwcześniejsze uprawy w "igołomskich" tunelach foliowych o wymiarach: długość 33m, szerokość 4m, wysokość 1,5m. Resztę stanowią uprawy pod okryciami płaskimi: agrowłókniną lub folią perforowaną. Z naszej gminy trafiają na rynek krajowy pierwsze wiosenne nowalijki.

Przez ostatnie kilka lat obserwuje się w naszym warzywnictwie bardzo dynamiczny wzrost powierzchni upraw okrywanych agrowłókninami. Wypiera ona systematycznie folię perforowaną. Wykorzystywane są one do osłaniania upraw przez cały rok (poza okresem letnim). Późną jesienią niektórzy producenci okrywają nią zimujące pory i cebulę. Poprawia to zimowanie i przyspiesza zbiór o kilka do kilkunastu dni. Od lutego służą do dodatkowego zabezpieczania roślin uprawianych w "igołomskich" tunelach foliowych (sałata, rzodkiewka, kalafior, kapusta wczesna, kapusta pekińska, kalarepa) przed spadkami temperatur. W kwietniu okrywa się zasiewy kukurydzy cukrowej, buraków ćwikłowych, cebuli, marchwi, na wczesny pęczkowy zbiór, a także późniejsze nasadzenia roślin kapustnych. W kwietniu, maju okrywane są zwykle rośliny ciepłolubne (papryka, ogórki, fasola szparagowa). Wielu producentów, którzy uprawiają paprykę w gruncie, we wrześniu okrywa ją agrowłókniną, aby przyspieszyć wybarwienie owoców. Podanych wyżej terminów nie należy traktować jako zaleceń, bo rejon Igołomi, Wawrzeńczyce ma specyficzny, bardzo ciepły mikroklimat.

Areał upraw warzyw w gruncie i pod osłonami z każdym rokiem powiększa się. Na przestrzeni ostatnich 10-ciu lat nastąpił prawie dwukrotny wzrost powierzchni ich upraw. W 2004 r. warzywa uprawiane były na powierzchni ponad 2 500 ha, co stanowi ponad połowę wszystkich gruntów ornych gminy. W ostatnich latach bardzo wzrosło zainteresowanie tutejszych rolników uprawą papryki. Stała się ona najważniejszym warzywem uprawianym w tunelach foliowych typu "igołomskiego" (wymiar: długość 30 m, szerokość 4 m, wysokość 1,5 m). Uprawiana jest w około 3 000 sztuk tego typu tuneli, a ostatnio wzrasta również areał uprawy papryki w gruncie. Wielkość zbioru w skali roku szacowana jest na

Igołomia-Wawrzeńczyce

ok. 4 000 ton. Dzięki nowym odmianom i dopracowaniu metod upraw, produkcja papryki w tym rejonie stała się możliwa a rolnicy osiągają bardzo wysokie i jakościowo dobre plony.

Produkcja warzyw w tunelach foliowych typu "igołomskiego"

1. Papryka 3000 szt.
2. Kalafiory 1000
3. Kapusta biała 1000
4. Brokuły 200
5. Sałata 200
6. Fasola szparagowa 200
7. Rzodkiewka 150
8. Kalarepa 150
9. Nowalijki 100

Ogółem 6000 szt.

Potencjał produkcji warzywniczej gminy Igołomia-Wawrzeńczyce

Lp.	Gatunek warzywa	powierzchnia upraw w ha	produkcja w decytonach (kwintalach)
1.	Kalafior	1058	330000
2.	Kapusta biała i czerwona	730	400000
3.	kapusta pekińska	160	80000
4.	brokuły	120	30000
5.	por	100	30000
6.	papryka	80	40000
7.	ogórki	60	8000
8.	seler	52	15000
9.	kukurydza cukrowa	50	12000
10.	kalarepa	30	6000
11.	fasola szparagowa	30	6000
12.	marchew	16	3500
13.	rzodkiewka	15	3500
14.	buraki ćwikłowe	15	3500
15.	sałata	15	3000
16.	koper, natka pietruszki, szpinak	10	2500
17.	boćwina, selery naciowe, szczaw	10	1500
18.	pozostałe	9	1000
19.	OGÓŁEM	2560	975500